РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 2 април 2008 година

относно държавна помощ C 38/07 (ex NN 45/07), предоставена от Франция в полза на Arbel Fauvet Rail SA

(нотифицирано под номер C(2008) 1089)

(само текстът на френски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

(2008/716/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

след като прикани заинтересованите страни да представят коментарите си съгласно гореспоменатите разпоредби ([1]),

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) Чрез жалба Комисията бе информирана за определени мерки на подкрепа, осъществени от Франция в полза на дружеството Arbel Fauvet Rail (AFR). Със съобщения от 28 януари 2006 г., 25 октомври 2006 г., 30 януари 2007 г. и 6 юни 2007 г. Франция представи допълнителна информация.

(2) С писмо от 12 септември 2007 г. Комисията информира Франция за решението си да започне официалната процедура по разследване, предвидена в член 88, параграф 2 от Договора, във връзка с тази помощ.

(3) Със съобщения от 12 октомври 2007 г. и от 18 и 19 декември 2007 г. Франция представи коментари.

(4) Решението на Комисията да започне официалната процедура по разследване бе публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([2]). Комисията прикани заинтересованите страни да представят коментарите си относно въпросната помощ.

(5) Комисията не получи коментари от заинтересованите страни.

2. ОПИСАНИЕ НА ПОМОЩТА

2.1. Получател

(6) AFR е фирма за строителство на железопътно оборудване, специализирана в производството на товарни вагони и контейнери цистерни. Дружеството е един от най-важните производители на подвижен железопътен състав на европейския пазар. Седалището му е в Douai (Nord) и понастоящем за него работят около 265 души.

(7) През 2005 г. AFR е притежавано 100 % от дружеството Arbel SA ([3]). По това време AFR има 330 служители.

(8) В продължение на няколко години AFR работи на загуба. Икономическите затруднения на дружеството се задълбочават след 2001 г. Тази тенденция се засилва между 2002 и 2005 г. Таблицата по-долу показва някои ключови показатели за ефективността на AFR през периода преди отпускането на помощта:

(в евро)

	Към 31.12.2004 г.	Към 31.12.2003 г.	Към 31.12.2002 г.	Към 31.12.2001 г.
Оборот	22 700 000	42 700 000	42 000 000	70 000 000
Нетен резултат	– 11 589 620	– 14 270 634	– 2 083 746	– 10 500 000
Собствен капитал	– 21 090 000	– 23 000 000	– 8 700 000	– 6 600 000

([1]) ОВ C 249, 24.10.2007 г., стр. 17.

([2]) Вж. бележка под линия 1.

([3]) На 29 юни 2007 г. AFR е закупено от дружеството IGF Industries. Търговското му наименование е променено на IGF Industries – Arbel Fauvet Rail.

2.2. **Мерки за подкрепа**

(9) На 4 юли 2005 г. регион Nord-Pas-de-Calais и общините от агломерацията на Douai (Communauté d'agglomération du Douaisis) отпускат на AFR съвместен подлежащ на възстановяване кредит от общо 2 млн. евро, по 1 млн. евро от всеки.

(10) Съгласно предоставената от френските органи информация условията на кредита са били следните:

— Подлежащият на възстановяване кредит от региона е отпуснат при годишна лихва от 4,08 % (лихвен процент, еквивалентен на референтната ставка на Общността, приложима в момента на отпускането), при условие че бъде завършен планът за финансиране, разработван от AFR. Предвидено е кредитът да бъде възстановен чрез вноски веднъж на шест месеца за период от три години, считано от 1 януари 2006 г. Според предоставената на Комисията информация този кредит все още не е напълно възстановен.

— Кредитът от Communauté d'agglomération du Douaisis е отпуснат при годишна лихва от 4,08 % (лихвен процент, еквивалентен на референтната ставка на Общността, приложима в момента на отпускането), при условие че бъде преведен подлежащият на възстановяване при същите условия кредит от региона и при условие че бъде приведено доказателство за окончателно сливане между AFR и Lormafer — друго дружество, контролирано от Arbel SA. Предвидено е този кредит също да бъде възстановен чрез вноски веднъж на шест месеца за период от три години, считано от 1 януари 2006 г.

3. **ПРИЧИНИ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ОФИЦИАЛНАТА ПРОЦЕДУРА ПО РАЗСЛЕДВАНЕ**

(11) В решението си за откриване на процедурата Комисията изрази становището си, че подлежащите на възстановяване кредити представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора. В тази връзка Комисията отбеляза, че мерките предоставят предимство на AFR с това, че предприятието не е могло да си осигури средства при такива благоприятни условия на финансовите пазари, като се има предвид финансовото му положение.

(12) Комисията също така изрази мнение, че AFR е било предприятие в затруднение по смисъла на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение (наричани по-нататък „насоките“) ([4]) и следователно съвместимостта на държавната помощ, която е получило предприятието, трябва да се разгледа в контекста на насоките. Комисията изрази съмнение относно съвместимостта на помощта с общия пазар в контекста на насоките.

4. **КОМЕНТАРИ НА ФРАНЦИЯ**

(13) Френските органи заявиха, че въпреки трудния период, през който е преминало AFR по времето, когато са отпуснати и впоследствие преведени подлежащите на възстановяване кредити (т.е. през юли и втората половина на 2005 г.), дружеството все пак е запазило доверието на своите клиенти и банкери.

(14) В подкрепа на своите твърдения френските органи приведоха следните елементи, определени като „знаци за доверие“ в AFR от страна на клиенти и банки:

— банка […] (*) е увеличила овърдрафта по текущата сметка на AFR с 2 млн. евро (гарантирани от […])

— AFR е получило 7 млн. евро частично авансово плащане от своите клиенти (гарантирано от […]) (*), към което през януари 2006 г. е трябвало да бъдат добавени 4 млн. евро ново авансово плащане;

— в същото време предприятието се е ползвало с гаранции по взимания на доставчиците в размер на 4 млн. евро, осигурени от […] (*).

(15) Френските органи подкрепиха коментарите си с документи, които показват следното:

— лихвеният процент на овърдрафта е бил 4,4199 % към 1 юли 2005 г.;

— текущата стойност на различните гаранции (доставчици, банкови гаранции за изпълнение на договор, финансови гаранции), предоставени от […] (*) в полза на AFR, са били 29 млн. евро към 6 май 2005 година.

5. **ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА В КОНТЕКСТА НА ЧЛЕН 87 ОТ ДОГОВОРА**

5.1. **Наличие на държавна помощ**

5.1.1. *Държавни ресурси*

(16) Член 87, параграф 1 от Договора гласи, че освен когато е предвидено друго в същия договор, всяка помощ, предоставена от държава-членка или чрез ресурси на държава-членка, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с общия пазар.

(17) По отношение на подлежащите на възстановяване кредити Комисията отбелязва следното:

([4]) ОВ C 244, 1.10.2004 г., стр. 2.

(*) Поверителна информация.

(18) Член 87 от Договора не се прилага само за помощта, отпусната от националните правителства на държавите-членки, но и за помощта от местните и регионалните органи, като например регион Nord-Pas-de-Calais или общините от Communauté d'agglomération du Douaisis. Средствата на тези органи представляват държавни средства, а решенията им да отпуснат въпросните кредити на AFR се приписват на държавата.

5.1.2. *Полощ, поставяща в по-благоприятно положение определени предприятия*

(19) Кредитите са отпуснати в период, когато AFR се намира в деликатно финансово положение. В решението за откриване на процедурата Комисията прецени, че като се вземе предвид икономическото състояние на AFR, описано в съображение 8, то е предприятие в затруднение по смисъла на насоките към момента на отпускане на помощта. Комисията също отбеляза, че кредитите са отпуснати без никакво обезпечение за тяхното изплащане, докато за приложените лихвени проценти се предполага, че съответстват на ставките, приложими за заеми „обезпечени с обикновени ценни книжа“ ([5]). Ето защо Комисията е на мнение, че с оглед на финансовото му положение предприятието не е могло по никакъв начин да получи средства при такива благоприятни условия на кредитните пазари. Ето защо въпросните кредити представляват преимущество за AFR.

(20) В тази връзка следва да се отбележи, че френските органи заявиха въз основа на примерите, приведени в съображение 14, че AFR все още се е ползвало с доверието на своите банкери и клиенти към момента на отпускане на помощта. Това, което Комисията тълкува въз основа на тези коментари е, че Франция оспорва твърдението, че AFR не е било в състояние да получи средства при подобни условия на кредитния пазар (което е равнозначно на оспорване на това, че подлежащите на възстановяване кредити са донесли преимущество за AFR) и *a fortiori*, че AFR е било предприятие в затруднение по смисъла на насоките към момента на отпускане на подлежащите на възстановяване кредити.

(21) Въпреки това коментарите на Франция не биха променили анализа, направен в решението за откриване на процедурата, поради следните причини.

(22) Примерите за заеми, посочени от френските органи (като разрешението за овърдрафт по текущата сметка и частичните авансови плащания от клиентите) не са сравними с въпросните подлежащи на възстановяване кредити. Овърдрафтът по текуща сметка е заем с много кратък срок за разлика от подлежащите на възстановяване кредити, които имат продължителност три години. Тези различни видове заеми следователно не подлежат на един и същ анализ на риска от страна на кредиторите и фактът, че даден длъжник може да получи краткосрочен заем, не е достатъчен, за да се прецени дали може да получи подългосрочен заем, чието изплащане зависи от способността на длъжника да оцелява.

(23) Що се отнася до частичните авансови плащания от клиентите, Комисията посочва, че те са били гарантирани от […] (*) — независима институция, което означава, че клиентите и доставчиците не са поемали никакви рискове, свързани с финансовото състояние на AFR, и следователно не са имали причина да подлагат изплащането на тези плащания на анализ относно финансовата стабилност на дружеството, подобен на анализа, който би бил направен от кредитор, обмислящ дали да предостави заем без обезпечение.

(24) В заключение, коментарите на Франция не водят до извода, че AFR би било в състояние да получи средства при сходни условия на кредитния пазар.

5.1.3. *Предприятие в затруднение*

(25) Що се отнася до определянето на AFR като предприятие в затруднено положение по смисъла на насоките, Комисията констатира следното.

(26) Точка 10, буква а) от насоките гласи, че едно дружество е в затруднение, когато първоначално регистрираният му капитал е намалял с повече от половината и повече от една четвърт от този капитал е бил загубен през предходните 12 месеца. Тази разпоредба отразява допускането, че дружество, което претърпява огромна загуба на регистриран капитал, няма да успее да се възстанови от загубите, които ще доведат до почти сигурната му икономическа смърт в краткосрочен до средносрочен план. Комисията смята, че е логично това допускане да се приложи *a fortiori* и за дружество, което е изгубило целия си регистриран капитал и има отрицателен собствен капитал.

(27) Както е видно от финансовите данни в съображение 8 (които не са оспорени от Франция в хода на официалната процедура по разследване), AFR е имало отрицателен собствен капитал от 2001 г. и по времето, когато е отпусната помощта, не е било в състояние да спре тази тенденция и да възвърне положителния собствен капитал. В светлината на тези обстоятелства Комисията смята, че AFR е предприятие в затруднение по смисъла на точка 10 от насоките по времето, когато е отпусната помощта.

([5]) Вж. Известие на Комисията относно метода за определяне на референтната ставка и размера на сконтовия процент (ОВ C 273, 9.9.1997 г., стр. 3).

(28) Като допълнителен мотив Комисията отбелязва, че по времето, когато е отпусната помощта, AFR отговаря и на определението за предприятие в затруднение, посочено в точка 11 от насоките, съгласно която дори и да липсва което и да било от обстоятелствата, предвидени в точка 10, едно предприятие може да бъде считано за намиращо се в затруднение, особено когато са налице обичайните признаци за предприятие в затруднение, като например нарастващи загуби и намаляващ оборот. Въпреки това точка 11 предвижда, че дадено предприятие в затруднение може да бъде избрано за обект на помощ само когато очевидно не може да се възстанови със свои собствени ресурси или със средства, получени от собствениците/акционерите или от пазарни източници. Така тази разпоредба напомня, че статутът на предприятието в затруднение трябва да се определи с оглед на всички съответстващи индикатори, но като се придаде особено значение на способността на дружеството да се възстанови без намесата на държавата.

(29) В тази връзка Комисията посочва, че както е видно от таблицата в съображение 8, от 2001 г. оборотът на AFR системно намалява, а загубите продължават. Това са обичайните признаци за предприятие в затруднение по смисъла на точка 11 от насоките. В решението си за откриване на официалната процедура по разследване Комисията посочи тези признаци в подкрепа на предварителното си заключение, че AFR е предприятие в затруднение. Освен това отрицателната тенденция, свързана с финансовото положение на AFR, се вижда от факта, че след януари 2004 г. предприятието не е в състояние да плаща в срок 4,3 млн. евро за данъци и социално осигуряване и следователно трябва да подава молба за мораториум до компетентните органи и да иска споразумение за изчистване на дълга.

(30) Единствените факти, посочени от Франция, които биха могли да бъдат разглеждани като признаци за противното, са заемите, дадени на AFR (овърдрафтът по текущата сметка и частичните авансови плащания), както и фактът, че дружеството AFR е имало определени гаранции от […] (*). Комисията смята, че тези признаци следва да бъдат взети предвид в изискваната съгласно точка 11 от насоките оценка на способността на предприятието да се възстанови със средствата, които получава от източници на финансовия пазар. В тази връзка Комисията констатира следното:

— фактът, че AFR е имало отрицателен собствен капитал, означава, че дружеството не е било в състояние да преодолее затрудненията си със *собствени средства*;

— френските органи посочиха, че *акционерът на* AFR — Arbel SA, въпреки подкрепата, която оказва на AFR, не е в състояние самостоятелно да осигури възстановяването на своя филиал;

— на последно място, що се отнася до източниците на финансовите пазари, цитираните от Франция заеми и гаранции означават в най-добрия случай това, че AFR все още е било донякъде в състояние получава ограничени суми краткосрочен кредит. Но като се има предвид степента на затрудненията, в които се намира AFR, и особено нуждата на предприятието от собствен капитал, споменатите заеми не са достатъчни, за да се направи изводът, че AFR е можело да намери решение на затруднението си със средства от *пазарни източници*.

(31) Следователно може да се заключи, че по времето, когато е отпусната помощта, AFR изпитва сериозни финансови затруднения, които застрашават оцеляването му в краткосрочен или средносрочен план и че предприятието не е в състояние да намери решение за тези затруднения без помощ от страна на публичните органи.

(32) С оглед на гореизложените коментари и особено на финансовите резултати в съображение 8 Комисията смята, че AFR е предприятие в затруднение по смисъла на точка 10 от насоките, а също и по смисъла на точка 11 от насоките към момента на отпускане на подлежащите на възстановяване кредити. Имайки предвид затруднението, което изпитва AFR, Комисията е на мнение, че предприятието не би било в състояние да получи средства при такива благоприятни условия на кредитния пазар. Въпросните кредити следователно са дали преимущество на AFR, като са му осигурили финансиране при по-благоприятни условия, отколкото то би могло да намери на кредитния пазар.

5.1.4. *Въздействие върху търговията и конкуренцията*

(33) Подлежащите на възстановяване кредити дават преимущество на AFR в сравнение с други предприятия в подобна ситуация поради това, че само AFR има достъп до тях.

(34) Секторът на строителството на подвижен железопътен състав се характеризира с присъствието на няколко европейски оператора и с търговия вътре в Общността. Следователно има вероятност предоставеното на AFR преимущество да наруши конкуренцията и търговията между държавите-членки.

5.1.5. *Заключение*

(35) С оглед на гореспоменатите коментари Комисията е на мнение, че подлежащите на възстановяване кредити, предоставени на AFR, представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора.

5.2. **Размер на помощта**

(36) Когато на предприятия в затруднение се отпуска помощ под формата на заеми, елементът на помощта се състои от разликата между реално приложения лихвен процент и лихвения процент, при който дружеството-получател би могло да получи същия заем на свободния пазар ([6]).

([6]) Вж. решението на Комисията от 2 март 2005 г. по делото *Chemische Werke Piesteritz* (ОВ L 296, 12.11.2005 г., стр. 19, точки 107—108) и решението на Комисията от 24 януари 2007 г. по дело C 38/05 Biria (ОВ L 183, 13.7.2007 г., точки 27, 83 и следващите).

(37) В своето Известие относно метода за определяне на референтната ставка и размера на сконтовия процент ([5]) Комисията уточнява, че референтната ставка е базисна ставка и може да бъде повишавана, при положение че има значителен риск, като дава за пример рисковете, свързани с отпускане на заеми на предприятие в затруднение или липсата на нормално изискваните от банките обезпечения, и пояснява, че в тези случаи премията може да достигне до 400 базисни точки или повече.

(38) Ето защо по делото *Chemische Werke Piesteritz* ([6]) Комисията реши, че заем за предприятие в затруднение оправдава премия от 400 базисни точки. Комисията потвърди това виждане и по делото *Biria* ([7]) и поясни, че рискът, изразяващ се в липсата на обезпечение, оправдава допълнителна премия от 400 базисни точки, т.е. общо увеличение от 800 базисни точки. Комисията смята, че обстоятелствата по настоящото дело са като цяло сходни с тези в горепосочените дела, особено по отношение на липсата на обезпечение и степента на изпитваните затруднения. Следователно рисковете, свързани с подлежащите на възстановяване кредити, отпуснати на AFR, могат да бъдат подложени на същата преценка.

(39) Ето защо държавната помощ, изразяваща се в подлежащите на възстановяване кредити, се състои от разликата между реално дължимата лихва съгласно условията на кредитите и лихвата, която би била дължима, ако е била приложена референтната ставка, приложима към момента на отпускане на помощта, с увеличение от 800 базисни точки.

5.3. **Съвместимост на помощта с общия пазар**

(40) Имайки предвид икономическото положение на AFR към момента на отпускане на помощта, както бе описано в съображение 8 (работа на загуба в продължение на няколко години, отрицателен собствен капитал, намаляващ оборот), Комисията е на мнение, че AFR е предприятие в затруднение по смисъла на насоките към момента на отпускане на подлежащите на възстановяване кредити. Поради изложените в съображения 22 и 23 причини коментарите на Франция не променят този анализ.

(41) Вярно е, че през 2005 г. AFR е част от група, контролирана от холдинговото дружество Arbel SA. Освен железопътното подразделение (състоящо се от AFR и Lormafer), групата включва и строително подразделение, състоящо се от дружества, специализирани в производството на дограма. От информацията, предоставена от френските органи в кореспонденцията преди откриването на официалната процедура по разследване, става ясно, че затрудненията, които има AFR, са характерни за него в рамките на групата, тъй като дейността му няма връзка със строителното подразделение. В допълнение Комисията отбелязва, че на фона на посредствените резултати на AFR затрудненията му изглежда са били прекалено големи, за да бъдат преодолени от групата. Ето защо Комисията смята, че точка 13 от насоките не е пречка AFR да бъде считано за отговарящо на условията за получаване на помощ за оздравяване и преструктуриране, макар че принадлежи на група.

(42) Следователно съвместимостта на помощта трябва да се оценява в контекста на насоките.

(43) Комисията констатира, че предвидените в насоките условия за съвместимост на помощта за преструктуриране не са изпълнени. Ето защо Комисията отбелязва следното:

— френските органи не са ѝ предоставили план за преструктуриране, който да съответства на точки 34—37 от насоките;

— Комисията не е разполагала с информация за компенсаторни мерки, целящи да предотвратят всяко прекомерно нарушаване на конкуренцията, което помощта би могла да предизвика (точки 38—42 от насоките).

(44) Наред с това помощта изглежда не отговаря на предвидените в насоките условия за съвместимост на помощите за оздравяване, като се има предвид, че подлежащите на възстановяване кредити са отпуснати за период, по-дълъг от шест месеца (вж. точка 25 от насоките).

(45) Тези съображения са достатъчни, за да се стигне до заключението, че помощта е несъвместима с общия пазар.

6. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Комисията констатира, че Франция е предоставила незаконно въпросната помощ в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора. Тъй като помощта е несъвместима с общия пазар, Франция трябва да я преустанови и да възстанови от получателя вече изплатените му суми,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Държавната помощ, предоставена от Франция в полза на Arbel Fauvet Rail SA, е несъвместима с общия пазар.

Член 2

1. Франция взема всички необходими мерки за възстановяване от страна на получателя на помощта, посочена в член 1, която му е била неправомерно предоставена.

([7]) Дело C 38/05, цитирано в бележка под линия 6 (вж. точки 83—86).

2. Възстановяването се извършва без забавяне и в съответствие с процедурите на националното законодателство, при условие че те позволяват незабавното и ефективно изпълнение на решението. Помощта, която следва да бъде възстановена, включва лихви от датата, на която е била предоставена на получателя, до датата на нейното действително възстановяване.

3. Лихвеният процент се изчислява с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004.

4. Франция отменя всички останали плащания от помощта, посочена в член 1, считано от датата на нотифициране на настоящото решение.

Член 3

1. Франция гарантира, че настоящото решение ще бъде изпълнено в срок от четири месеца след датата на нотифицирането му.

2. В срок от два месеца след нотифицирането на настоящото решение Франция информира Комисията за мерките, които е предприела, за да се съобрази с него, и по-конкретно за следното:

а) общия размер (главница и лихва по възстановяване), които следва да бъдат възстановени от получателя;

б) подробно описание на вече взетите и на планираните мерки, имащи за цел спазването на настоящото решение;

в) документи, показващи, че на получателя е било наредено да върне помощта.

3. Франция осведомява редовно Комисията за развитието на предприетите национални мерки за прилагане на настоящото решение до завършване на възстановяването на помощта, посочена в член 1. По искане на Комисията тя ѝ изпраща незабавно информация за вече взетите и за планираните мерки, целящи спазването на настоящото решение, както и подробна информация за сумите от помощта и лихвите, които вече са възстановени от получателя.

Член 4

Адресат на настоящото решение е Френската република.

Съставено в Брюксел на 2 април 2008 година.

За Комисията

Neelie KROES

Член на Комисията